

Faza:		Miejsce / data:	
PB		Szczecin, 12.2018	
Jednostka projektowania:		Kontakt:	
MD-Polska Sp. z o.o. ul. Kazimierska 1/13 71-043 Szczecin NIP 586 20 51 564		T. +48 91 81 82 664 F. +48 91 81 82 664 www.md-polska.pl biuro@md-polska.pl	
<p style="text-align: center;">PRAWA AUTORSKIE ZASTRZEŻONE / COPYRIGHTS RESERVED</p> <p>Przedmiotowy projekt jest chroniony prawem autorskim zgodnie z art. 1 i nast. Ustawy o Prawie Autorskim i Prawach Pokrewnych z dn. 04.02.1994r. (Dz. U. 1994r. Nr 24 poz. 83 z późniejszymi zmianami)</p>			
Temat / obiekt / część :			
<p style="text-align: center;">BUDOWA HALI NAMIOTOWEJ DLA DWÓCH BOISK TRENINGOWYCH DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ O WYMIARACH 20x40m ORAZ PRZEBUDOWA POMIESZCZEŃ SOCJALNYCH NA SZATNIE W ISTNIEJĄCEJ HALI OSiR</p>			
Kategoria obiektu budowlanego:			
KATEGORIA XV			
Adres inwestycji:			
<p style="text-align: center;">ul. Ceglana 1, 73-110 Stargard dz. nr 118, 120/2, 121, obr. 321401_1.0005 Stargard</p>			
Inwestor :			
<p style="text-align: center;"><i>OŚRODEK SPORTU i REKREACJI</i> ul. Szczecińska 35 Stargard 73-110</p>			
Branża :		Opracowanie :	
Tom/teczka :			
KONSTRUKCJA	PROJEKT ROZBIÓRKI	TOM	
Autor/ projektant/ opracowanie/ branża		Imię i nazwisko / nr uprawnień / specjalność :	
BRANŻA: KONSTRUKCJA		Podpis :	
PROJEKTANT:		mgr inż. PRZEMYSŁAW PALENICA upr. bud. do proj. b.o. specjalność konstrukcyjna nr ZAP/0071/POOK/04	
SPRAWDZAJĄCY :		mgr inż. JANUSZ OLEJNICZAK upr. bud. do proj. b.o. specjalność konstrukcyjna nr 99/Sz/75	
EGZEMPLARZ			
1	2	3	4
5	6	7	

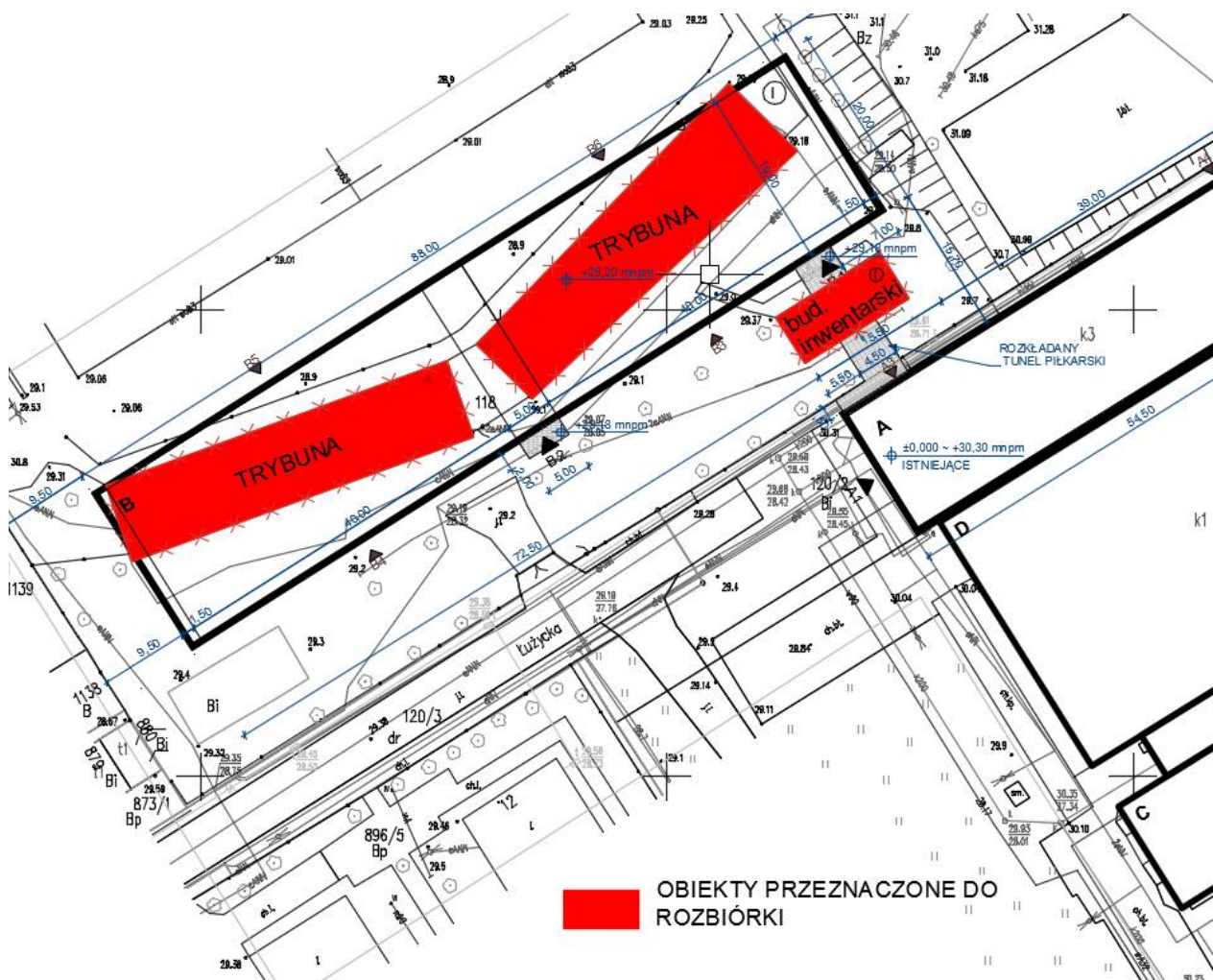
PROJEKT ROZBIÓRKI

Spis zawartości

1. Podstawa opracowania
2. Cel i zakres opracowania
3. Stan istniejący
4. Elementy konstrukcyjne obiektów
5. Warunki ogólne rozbiórki
6. Kolejność rozbiórki
7. Opis zakresu i sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych
8. Materiały porozbiórkowe
9. Opis sposobu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia

- Dokumentacja archiwalna budynków istniejących
- Wizje lokalne
- Zlecenie Inwestora

Celem opracowania jest projekt rozbiórki elementów konstrukcyjnych istniejących obiektów budowlanych.

Obiekty przeznaczone do rozbiórki zlokalizowane w Stargardzie przy Ul. Ceglanej 1:

- a) Budynek inwentarski o wymiarach w rzucie ca. 13x5,8m , parterowy, z dachem drewnianym kryty papą, niepodpiwniczony wykonany w konstrukcji murowej(fot. 1;2).
- b) Trybuny o wymiarach 40 x8,6m wykonane w konstrukcji murowej. „Miejsca siedzące” wykonane z prefabrykowanych płyt żelbetowych opartych na ścianach murowanych (fot. 3;4;5).

fot. 1

fot. 2

fot. 3

fot. 4

fot. 5

5. Warunki ogólne rozbiórki

Rozbiórka będzie prowadzona systemem ręcznym z użyciem sprzętu mechanicznego.

Wykorzystywany będzie dźwig samochodowy, samochodowy podnośnik montażowy, elektryczny młot wyburzeniowy, szlifierka kątowa, spawalniczy zestaw tlenowoacetylenowego.

Przewiduje się też użycie urządzeń pomocniczych (rusztowania, lekkie rusztowania przestawne, drabiny itp.).

Niedopuszczalne jest przebywanie pracowników podczas trwających robót rozbiórkowych dachu w obiekcie.

Nośność stropów powinien na bieżąco sprawdzać kierownik rozbiórki. Nie wolno obalać ścian i słupów przez podkopywanie lub podcinanie.

6. Kolejność rozbiórki

Rozbiórkę należy prowadzi

w następującej kolejności:

6.1. Ogrodzenie i przygotowanie placu budowy.

6.2. Odłączenie od sieci miejskich instalacji elektrycznej, wodnej i kanalizacyjnej oraz c.o.

Instalacje powinny być odłączone od sieci miejskich przez pracowników właściwych instytucji. Należy dokonać odpowiednich wpisów w dzienniku robót.

6.3. Demontaż z instalacji elektrycznej, wodnej i kanalizacyjnej oraz c.o.

Demontaż instalacji przeprowadzi
w razie konieczności z lekkich, przestawnych rusztowań.

6.4. Demontaż obróbek blacharskich, balustrad, reklam, oświetlenia zewnętrznego, rynien, rur spustowych, lekkich elementów obudowy.

Demontaż prowadzi z poziomu stropów lub, w razie konieczności, z podnośnika montażowego samochodowego.

6.5. Demontaż stolarki drzwiowej i okiennej.

Demontaż stolarki przeprowadzić z lekkich, przestawnych rusztowań. W przypadku stanu technicznego stolarki, co najmniej zadowalającego pozostawić ją do dalszego wykorzystania przez inwestora.

6.6. Demontaż sufitów podwieszonych, boazerii ściennej oraz lekkich ścianek działowych.

Sufity podwieszone, boazerię ścienną, lekkie ścianki działowe rozbiera
z lekkich, przestawnych rusztowań.

6.7. Rozbiórka murowanych ścianek działowych.

Ścianki działowe murowane rozbiera warstwami, z lekkich, przestawnych rusztowań.

6.8. Usunięcie pokrycia dachu.

Usunąć pokrycie dachu zwracając szczególną uwagę na oddzielenie papy od pozostałych materiałów rozbiórkowych.

6.9. Demontaż konstrukcji dachu

Należy prowadzić wg kolejności narzuconej na rysunku R-01. Niedopuszczalne jest przebywanie pracowników usuwających gruz pod nerozebraną częścią dachu.

6.10. Rozbiórka ścian

Filarki między okienne rozbierać pojedynczo. Przed rozbiórka kolejnego należy wykonać projektowany rdzeń.(wraz z odtworzeniem filarka).

Ściany zabezpieczane są kolejno rdzeniami oraz projektowanym wieńcem.

7. Opis zakresu i sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych

Podstawową zasadą robót rozbiórkowych jest stopniowe zmniejszanie obciążenia elementów konstrukcyjnych oraz demontaż elementów osadzonych wyżej. Przed przystąpieniem do bezpośrednich robót rozbiórkowych należy wykonać wszystkie niezbędne zabezpieczenia. Należy także przestrzegać zasad bezpieczeństwa, ochrony życia i zdrowia:

- wykonać wyгородzenie placu rozbiórki z uwzględnieniem stref bezpieczeństwa wymacanych przepisami i zabezpieczenie rejonu robót wraz z oznakowaniem tablicami ostrzegawczymi i informacyjnymi.
- wykonać zabezpieczenie przejść dla pieszych i tras przejazdu (daszki barierki, wyгородzenia, oznakowanie)
- wyznaczyć i zabezpieczyć organizację ruchu w rejonie rozbiórki i na placu rozbiórki.
- ustalić miejsca segregacji odpadów - surowców wtórnych, odpadów niebezpiecznych ustalić drogi transportowe i przygotowanie podejść sprzętu a w szczególności żurawi i sprzętu transportowo załadowczego
  - * pracownicy winni posiadać odpowiednie kwalifikacje i przeszkolenie w zakresie prac niebezpiecznych, w przypadku pracy na rusztowaniach i na wysokości posiadać do tego cele niezbędne uprawnienia.
  - * z uwagi na prace na wysokości pracownicy powinni mieć uprawnienia do pracy na wysokości, posiadać inne niezbędne uprawnienia oraz przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
  - * przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych pracownicy powinni być zapoznani z programem rozbiórki i poinstruowani o bezpiecznym sposobie jej wykonywania co powinni potwierdzić własnoręcznym podpisem
  - * przed dopuszczeniem pracownika do pracy należy sprawdzić odzież roboczą i ochronną zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami
  - * sprzęt ochrony osobistej pracowników powinien posiadać atesty oraz instrukcję określającą sposób jego użytkowania, konserwacji i przechowywania.

narażeni pracownicy na urazy mechaniczne, porażenia prądem, upadki z wysokości, oparzenia, zatrucia, promieniowanie, wibrację oraz inne szkodliwe czynniki i zagrożenia związane z

wykonywaną pracą powinni być zaopatrzeni w sprzęt ochrony osobistej (dotyczy też to innych osób przebywających na terenie rozbiórki)

- * na budowie powinien być punkt pierwszej pomocy
- * usuwanie jednego elementu nie powinno wywoływać nieprzewidzianego spadania lub zawalenia się innego

zachować kolejność robót, nie dopuszczać do niekontrolowanej utraty stateczności elementów konstrukcji

« prowadzenie robót rozbiórkowych, jeżeli zachodzi możliwość obalenia części konstrukcji obiektu przez wiatr, jest zabronione

■ podczas wiatru o szybkości większej niż 10 m/s należy roboty wstrzymać

- * w czasie rozbiórki przebywanie ludzi na niżej położonych kondygnacjach jest zabronione
- * przy usuwaniu gruzu z rozbieranego obiektu należy stosować suwnice pochyłe lub rynny zsympowe. Suwnice powinny mieć zabezpieczenia przed spadaniem lub wypadaniem gruzu
- * gromadzenie gruzu na stropach, rusztowaniach, balkonach, klatkach schodowych i innych konstrukcyjnych częściach obiektu jest zabronione

obalanie ścian lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie jest zabronione.

■ dopuszcza się wyburzanie ciężkim sprzętem zmechanizowanym z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy

• przy obalaniu obiektu sposobami zmechanizowanymi osoby postronne, zatrudnionych pracowników i maszyny należy usunąć poza strefę niebezpieczną

- * przy rozbiórce sposobem obalania długość przymocowanych lin powinna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu, a mocowanie powinno być niezawodne
- * liny należy każdorazowo sprawdzać przed ich ponownym użyciem
- * przy zakładaniu liny powinien być użyty taki sposób jej podnoszenia, aby przypadkowo strącone cegły lub gruz nie spadły na pracowników
- * obalanie lub rozsadzanie części obiektu za pomocą materiałów wybuchowych powinno być dokonywane zgodnie z zasadami obowiązującymi przy robotach górniczych.
- * materiały wymagające specjalistycznej utylizacji przekazywać uprawnionym do tego podmiotom

• elementy stalowe w trakcie wyburzania mogą zachować stan odkształcenia sprężystego. Zachować szczególną ostrożność przy ich cięciu. Spawacze winni posiadać odpowiednie kwalifikacje do prac przy nośnych konstrukcjach budowlanych

rozbierane elementy żelbetowe dzielić na części o wielkości nieprzekraczającej ciężarem nośności elementów stropowych poniżej rozbieranego elementu. Nie dopuszczać do ich gwałtownego upadku, uderzenia w inne elementy nośne

■ obalenie ścian szczytowych oraz innych części konstrukcyjnych obiektu przez podkopywanie i podcinanie jest zabronione, ściany należy rozbierać sposobem ręcznym, z rusztowań z zabezpieczeniami

przy zastosowaniu w trakcie rozbiórki lin iciągników, stanowiska pracy ludzi i maszyn winny znajdować się poza zasięgiem niebezpiecznej strefy rozbiórki, długość lin winna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu

- * zakładać liny w sposób bezpieczny, by w czasie podnoszenia nie dopuścić do przypadkowego strącenia materiałów lub gruzu
- * usuwanie jednego elementu nie może wywołać nieprzewidzianego spadku lub zawalenia się innego elementu
- * zbędny materiał należy natychmiast wywozić na wskazane miejsce lub wysypisko,
- cięcie konstrukcji palnikami acetylenowymi, z zachowaniem przepisów BHP i PPOŻ
- * roboty rozbiórkowe i całkowity demontaż instalacji wykonać równolegle z postępowaniem prac rozbiórkowych budowlanych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa po całkowitym odcięciu zasilania demontowanych instalacji
- * punkty podłączenia do sieci miejskich zabezpieczyć i oznaczyć w terenie celem umożliwienia ich późniejszego wykorzystania

- wykonawca dostarczy na budowę i będzie utrzymywał wyposażenie konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa. Zapewni wyposażenie w urządzenia socjalne, oraz odpowiednie wyposażenie i odzież wymaganą dla ochrony życia i zdrowia personelu zatrudnionego na placu budowy

wykonawca będzie stosował się do wszystkich przepisów prawnych obowiązujących w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Będzie stale utrzymywał wyposażenie przeciwpożarowe w stanie gotowości, zgodnie z zaleceniami przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego, na placu budowy, we wszystkich urządzeniach, maszynach i pojazdach oraz pomieszczeniach magazynowych.

materiały łatwopalne będą przechowywane zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi, w bezpiecznej odległości od budynków i składowisk, w miejscach niedostępnych dla osób trzecich.

■ wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie straty powstałe w wyniku pożaru, który mógłby powstać w okresie realizacji robót lub został spowodowany przez któregośkolwiek z jego pracowników

- jakiegokolwiek materiały z odzysku lub pochodzące z recyklingu i mające być użyte do robót (np. użytkowy gruz budowlany) muszą być poświadczone przez odpowiednie urzędy i władze jako bezpieczne dla środowiska

■ odłączenie instalacji energetycznych z napięcia i pozostałych mediów w rejonach rozbiórek i prac sprawiających zagrożenie

ustalenie miejsc poboru energii i wody na potrzeby rozbiórki

- * ustalenie zaplecza sanitarno-socjalnego dla wykonawców
- * sprawdzenie ustawienia rusztowań (dot. zwłaszcza wysokich rusztowań przy wyk. prac na wysokości w tym zabezpieczenie przejść)
- * zabezpieczenie prac na wysokości odpowiednimi siatkami przed upadkiem gruzu i rozprzestrzenianiem kurzu, pyłu
- * zapewnienie bezpyłowego transportu gruzu z wysokości przez zamknięte kanały bezpośrednio na środki transportu
- * zabezpieczenie odpowiednich urządzeń podnośnych do transportu i sprawdzenie ich gotowości i ważności atestów

■ zachowanie technologii rozbiórki i prawidłowej kolejności demontażu elementów, zachowanie kolejności etapów realizacji, ewentualne zmiany wymagają przeanalizowania bezpieczeństwa technologii

- * bezpieczne i racjonalne składowanie materiałów z zapewnieniem drożności tras komunikacyjnych i ich bezpieczeństwa. Materiały z rozbiórki usuwać natychmiast z dróg transportowych, rusztowań itp. i składować w miejscach na to przeznaczonych
- * zapewnienie sukcesywnego wywozu gruzu z budowy
- * zachowanie technologicznej kolejności wykonania robót rozbiórkowych. Szczególną ostrożność należy zachować przy rozbiórce elementów stalowych. Zastosować bezpieczne podstemplowania, ciąć na mniejsze, odpowiednie do środków transportu części, zachować bezpieczną kolejność rozbiórki i transportu. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca w oparciu o przedstawione wytyczne powinien sprawdzić aktualne uwarunkowania, sporządzić harmonogram robót, Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia.
- * generalnie należy stosować się do przepisów obowiązujących w budownictwie, wykonywać pracę zgodnie ze sztuką budowlaną i przestrzegać przepisów BHP i PPOŻ.
- * wszystkie roboty należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi w Polsce normami i normatywami. W wyjątkowych przypadkach można dopuścić stosowanie innych norm i

przepisów lecz muszą one być wyraźnie określone i nie sprzeczne z obowiązującymi przepisami oraz zaakceptowane przez obie strony umowy

8. Materiały porozbiórkowe

Materiały porozbiórkowe po segregacji należy poddać zagospodarowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie środowiska poprzez recykling i utylizację. Gruz z rozkruszonych elementów betonowych, żelbetowych i ceglanych będzie zutylizowany poza placem rozbiórki. Papa, tworzywa sztuczne jako elementy szczególnie uciążliwe dla środowiska będą poddane utylizacji w wyspecjalizowanych jednostkach. Wywozem i utylizacją materiałów porozbiórkowych zajmie się specjalistyczna firma. Nie przewiduje się urządzenia placu składowego dla materiałów pochodzących z rozbiórki. Załadunek będzie się odbywał bezpośrednio, na przygotowane przez tę firmę środki transportowe (kontenery). Do obowiązków wykonawcy robót rozbiórkowych należy segregacja materiałów rozbiórkowych. Podstawowe grupy segregowanych materiałów to: gruz, szkło, papa, stal, aluminium, stolarka okienna i drzwiowa. W przypadku stanu technicznego stolarki, co najmniej zadowalającego należy pozostawić ją do dalszego wykorzystania przez inwestora. W przypadku stali i aluminium, konieczne jest rozliczenie zbycia tych materiałów z inwestorem.

Na wszystkie wywiezione rozbiórkowe materiały muszą być dostarczone dokumenty ich zagospodarowania, złomowania i wysypywania na składach śmieci lub innych składowiskach odpadów.

9. Opis sposobu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia

Zagospodarowanie placu rozbiórki

Teren rozbiórki lub robót powinien być ogrodzony. Ogrodzenie powinno być wykonane tak, aby nie stwarzało zagrożenia dla ludzi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,50m.

Składowanie materiałów z rozbiórki i gruzu powinno odbywać się tylko w wyznaczonych miejscach, w sposób zabezpieczający przed przewróceniem, zsunięciem lub rozsunięciem się stosów materiałów. Wykonawca powinien zapewnić pracownikom warunki socjalne pracy i higieny zgodne ze szczegółowymi aktualnymi przepisami.

**PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA MOGĄCE WYSTĄPIĆ PODCZAS REALIZACJI
ROBÓT BUDOWLANYCH :**

- Upadki z wysokości pracowników;
- Potracenie pracownika przez środek transportu, urządzenie mechaniczne lub przenoszony element,
- Przygniecenie pracownika przez wadliwie składowane materiały lub rozbierane elementy,
- Ruchome a głównie wirujące części maszyn i innych urządzeń oraz narzędzi mogące powodować urazy,
- Upadki przedmiotów z wysokości – narzędzia, materiały budowlane, gruz itp.
- Upadki elementów rusztowań podczas montażu i demontażu,
- Porażenia prądem podczas prac przy użyciu elektronarzędzi.

ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZYSTWOM :

Użytkowanie maszyn i urządzeń

Niedopuszczalne jest stosowanie maszyn i urządzeń, które:

- podlegając obowiązkowi certyfikacji nie uzyskały wymaganego certyfikatu na znak bezpieczeństwa i nie zostały oznaczone tym znakiem,
- nie mają wystawionej przez producenta lub dostawcę deklaracji zgodności z wymaganiami określonymi właściwymi przepisami.

Urządzenia elektroenergetyczne powinny mieć skuteczną ochronę przeciwporażeniową, a urządzenia technologiczne, dodatkowo powinny być wyposażone w wyraźnie oznaczony wyłącznik awaryjny.

Rusztowania budowlane

Rusztowania budowlane typowe powinny być wykonane zgodnie z wymaganiami zawartymi w normach. Jeżeli warunki budowy wymagają stosowania rusztowań specjalnych to powinny one być wykonane zgodnie ze sporządzonym dla nich projektem.

Pracownicy zatrudnieni przy ustawianiu i rozbiórce rusztowań powinni być przeszkoleni w zakresie wykonywania danego rodzaju rusztowań. Montażyści rusztowań metalowych powinni mieć specjalne uprawnienia.

Roboty rozbiórkowe

- należy bezwzględnie przestrzegać technologicznej kolejności wykonania

poszczególnych zakresów prac rozbiórkowych;

- miejsce aktualnie prowadzonych prac powinno być wyraźnie oznaczone i zabezpieczone;
- należy ściśle przestrzegać instrukcji obsługiowanych urządzeń;
- należy ściśle przestrzegać zakazu noszenia przez jednego pracownika, elementów dłuższych niż 4m i cięższych niż 30kg;
- teren, na którym są prowadzone roboty rozbiórkowe obiektu budowlanego, należy ogrodzić i oznakować tablicami ostrzegawczymi i informacyjnymi;
- przed rozpoczęciem robót obiekt należy odłączyć od sieci gazowej, ciepłej, elektrycznej, teletechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej;
- wydzielić i ogrodzić poręczami ($h = 1,10\text{m.}$) strefę niebezpieczną, w której istnieje źródło zagrożenia oraz oznakować tablicami ostrzegawczymi. Strefa niebezpieczna nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty lub materiały jednak nie mniej niż 6,0 m.
- na placu rozbiórki należy wyznaczyć miejsca składowe materiałów;
- w miejscu rozbiórki należy rozmieścić punkty świetlne tak, aby zapewniały możliwość odczytania tablic i znaków ostrzegawczych;
- maszyny, urządzenia i sprzęt, które podlegają dozorowi technicznemu, a są eksploatowane na budowie, powinny posiadać dokumenty uprawniające do ich eksploatacji;
- przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych należy pracowników zapoznać z programem rozbiórki i przeszkolić w zakresie bezpiecznego sposobu jej wykonania;
- należy wstrzymać roboty rozbiórkowe podczas wiatru o szybkości większej niż 10 m/sek;
- przy cięciu elementów stalowych palnikami acetylenowymi dozwolone jest używanie wyłącznie butli do gazów technicznych posiadających nazwę i cechę organu dozoru technicznego;
- zabronione jest przebywanie ludzi na niższych kondygnacjach podczas prowadzenia robót powyżej;
- obalanie ścian lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie jest zabronione;
- w czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobami zmechanizowanymi wszystkie osoby i maszyny powinny znajdować się poza strefą niebezpieczną;
- w czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobem przewracania długość

umocowanych lin powinna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu, a ich umocowanie powinno być niezawodne.

Działania poprawiające stan bhp :

INSTRUKTA PRACOWNIKÓW I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW PROCESU BUDOWLANEGO

Pracodawca jest zobowiązany:

- organizować prace w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- informować pracowników o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną przez nich pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami,
- zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad bhp,
- zaznajamiać pracowników z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach, w tym zapewnić szkolenia stanowiskowe i szkolenia bhp,
- wyposażyć maszyny i inne urządzenia i narzędzia w odpowiednie zabezpieczenia
- dostarczyć pracownikom nieodpłatnie środki ochrony osobistej, odzież i obuwie,

Osoby sprawujące funkcje kierownika budowy lub robót, posiadające uprawnienia budowlane, mają ponadto obowiązki wynikające z przepisów prawa budowlanego, takie jak: kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami i obowiązującymi polskimi normami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoby te są obowiązane wstrzymać roboty budowlane w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłocznie zawiadomić o tym właściwy organ.

Kierownik budowy jest zobowiązany do sporządzenia ***planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia*** zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i przepisami szczegółowymi, który jest umieszczony w widocznym charakterystycznym miejscu i jest dostępny dla wszystkich osób przebywających na placu rozbiórki.

Pracownik jest zobowiązany do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym, w szczególności, *planu bioz* i instrukcji użytkowania maszyn, urządzeń i materiałów.

Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika, który nie posiada aktualnych badań lekarskich oraz odpowiednich kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności do jej wykonania, a także znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pracodawca jest obowiązany zapewni przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzi okresowe szkolenia w tym zakresie.

ZAPOBIEGANIE NIEBEZPIECZEŃSTWOM I DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Na budowie powinny być urządzone punkty pierwszej pomocy obsługiwane przez wyszkolonych w tym zakresie pracowników. Na widocznym miejscu powinien być umieszczony wykaz zawierający adresy i numery telefonów:

- najbliższego punktu lekarskiego
- najbliższej jednostki straży pożarnej
- posterunku policji
- najbliższego punktu telefonicznego (urząd pocztowy, budka telefoniczna, itp.)

W razie wypadku przy pracy pracodawca jest zobowiązany:

- podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenia
- zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym
- ustalić w przewidzianym trybie okoliczności i przyczyny wypadku
- zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom.

W czasie prowadzenia robót budowlanych należy przestrzegać postanowień zawartych w:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002r. **w sprawie dziennika budowy , montażu i rozbiórki , tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia** (Dz. U. 108, poz. 953);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. **w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia** (Dz.U. nr 120 , poz. 1126);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego **w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych** (Dz. U. nr 47 , poz. 401);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r. **w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych , budowlanych i drogowych** (Dz. U. nr 118, poz.1263);